

A MAB FvB 3/2011. számú határozata

A *Debreceni Egyetem* (a továbbiakban: Egyetem) 2010. november 19-én felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oktatási Hivatalhoz (a továbbiakban: OH) az Egyetem *sportszervező* alapképzési szakindítási kérelme tárgyában készült – a MAB 2010/9/VII/2. számú határozatával meghozott – nem támogató szakértői véleményével szemben. Az OH 2010. november 29-én kelt és a MAB Titkársághoz 2010. december 3-án érkezett átiratában a MAB Felülvizsgálati Bizottságát (a továbbiakban: MAB FvB) kérte fel az ügyben újabb szakértői vélemény adására.

Szakértői vélemény

A MAB Felülvizsgálati Bizottsága megvizsgálta az ügy iratait, és az alábbi állásfoglalást hozta:

Előzmények

A Debreceni Egyetem 2008 augusztusában benyújtott *sportszervező* alapképzési szakindítási kérelmét 2008. október 13-i keltezésű levelében visszavonta. A visszavonás miatt a MAB véleményeket az intézmény nem kapta meg.

2008 novemberében az Egyetem ismételten benyújtotta a szak „*saját szakmai indokaik alapján átdolgozott*” indítási kérelmét, melyet a MAB 2009/1/VIII/3. sz. határozatával nem támogatt.

A 2010. júniusban ismételten benyújtott szakindítási kérelmet a MAB MAB 2010/9/VII/2. sz. határozatában nem támogatta, amely határozat ellen a Debreceni Egyetem felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A felülvizsgálati kérelmet a MAB FvB megvizsgálta, s az alábbi határozatot hozta.

Általános észrevételek

A felülvizsgálati kérelem „általános megállapítások” címszó alatt aggályát fejezi ki amiatt, hogy a MAB „Jelenlegi indoklásában folyamatosan a korábbi bírálat megállapításaira hivatkozik, mert (...) a törvény 110 § (5) szerint a MAB szakértői véleményének elkészítésében nem vehet részt olyan személy, aki a korábbi eljárásban közreműködött”.

A MAB FvB megnyugtatja az intézményt, hogy ez az aggály megalapozatlan. A hivatkozott bekezdés egy ügyre vonatkozik, melyen belül elkülönül a MAB első döntését megalapozó eljárás, és az azt követő felülvizsgálati eljárás. A két eljárás esetében a 110. § (5) bekezdése mind a bizottságok, mind a bírálók szintjén érvényesül, hiszen sem a MAB FvB tagjai sem a MAB FvB által felkért bírálók nem vesznek részt „első fokú” eljárásban. Az újabb (módosított) szakindítási kérelem beadása új ügynek minősül, emiatt nem tartozik a 110. § (5) bekezdésének hatálya alá. A MAB ennek ellenére azt a gyakorlatot követi, hogy egy bírálót a korábbi véleményezők közül kér fel, a másik bíráló pedig olyan személy, aki korábban még nem bírálta az adott intézmény ugyanazon tárgyú kérelmét. [Az Egyetem által vázolt értelmezés azért is lehetetlen, mert aszerint a jogszabály azt mondaná ki, hogy minden alkalommal, amikor egy intézmény egy bizonyos témában – a módosítások elvégzése után – újra kérelmezi a MAB szakértői véleményét, akkor a MAB-ot teljesen újjá kellene szervezni (új testületet és új szakbizottságokat kellene felállítani) mert csak így lenne biztosítható, hogy senki ne vegyen részt újra a véleményezésben. Ez elképzelhetetlen.] A MAB – feladatával összhangban – jogosult megvizsgálni, hogy az ismételten benyújtott kérelemben az intézmény a korábbi határozat kritikai megjegyzéseit figyelembe vette-e, és a javításokat végrehajtotta-e. Ez részben azzal biztosítható, hogy az egyik bíráló már a korábbi véleményezésben is részt vett. A jelenlegi határozat indoklásából kitűnik, hogy ebben az esetben ez nagyobb részben nem történt meg.

A tantervvel kapcsolatos megállapítások

Az ezzel kapcsolatos megállapításokra a felülvizsgálati kérelem a “**tantervi kifogások**” c. paragrafusban reagál: Az intézmény nehezményezi, hogy a MAB szakértői véleményében „kifogásolja a táplálkozástudományi szabadon választható tárgy tartalmát, miközben karunkon MTA doktora által koordinált táplálkozástudományi mesterszak működik”.

A MAB FvB megállapítja, hogy a MAB nem a tantárgy tartalmát kifogásolta, hanem éppen azt, hogy a lakonikus, kellőképpen ki nem dolgozott tantárgyleírás alapján a tartalom nem megítélhető.

A MAB korábbi véleményében kifogásolta egyes tantárgyak esetén a gyakorlatok, szemináriumok hiányát, legutóbbi határozatának indoklásában pedig azt, hogy az intézmény az új beadvány elkészítésekor ezeket a szempontokat változatlanul nem vette figyelembe.

A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint a gyakorlatok és elméleti órák arányának meghatározása az egyetemi autonómia körébe tartozik.

A MAB FvB álláspontja szerint az Egyetem tévesen értelmezi az autonómia fogalmát. A gyakorlati és elméleti órák aránya nem az autonómia kérdése, hanem a tantárgy sajátosságaiból következik. A MAB által kifogásolt esetekben gyakorlati oktatás nélkül nem sajátítható el az ismeretanyag, és ezzel a célul tűzött kompetenciák.

A MAB FvB a fentiekén túl különösen is felhívja a figyelmet a MAB szakértői véleményének alábbi megállapításaira:

A tantervvel kapcsolatosan korábban megfogalmazott kifogások többsége továbbra is érvényes. A korábbiakhoz képest csupán bizonyos tantárgyak összevonása történt meg, de a tantárgyi struktúra továbbra is átdolgozásra szorul, ismételten javasolt a sportiparágra specializált gazdálkodástani stúdiumokkal történő kiegészítés. Továbbra is túlsúlyban vannak az olyan tantárgyak, amelyek ismeretei a képzési célok tekintetében legfeljebb kiegészítésül, választható tárgyként ismeretbővítésül szolgálhatnak. A gazdasági ismeretek tárgyainak tantervi elhelyezése inkonzisztens, későbbre tervezik a vállalatok működését komplexen tárgyaló vállalkozások gazdaságtana tárgyalását, mint az egyes, külön tárgyalt vállalati funkciók (pénzügy és számvitel, menedzsment, marketing). Ennek következtében a tanterv az ismeretek egymásra épülését, összefüggésében történő tárgyalását nem biztosítja. A választható szakmai gyakorlatok teljesen nélkülözik annak lehetőségét, hogy a hallgatók valódi vállalatvezetési és menedzsment gyakorlatokon vehessenek részt. Az alapképzésben elvárt általános és szakmai kompetenciák elsajátíttatását a jelenlegi tantárgyi struktúra változatlanul nem biztosítja.

A tantárgyleírások kettő kivételével megfelelően kidolgozottak; a táplálkozástudomány és az online marketing-kommunikáció tárgyak leírása két-két mondat.

Személyi kifogások

A MAB szakértői véleményében megállapította, hogy a szakért felelős oktatonak – egyéb érdemeit elismerve – sportszervezés és menedzselés területén nincs sem szakmai, sem pedig tudományos munkássága: „A szakért felelős oktató egyetemi docens, egyetemi oktatói (TF) és atlétika szakedzői múltja van. A neveléstudomány kandidátusa, olyan tantárgyak felelőse, amelyekben szakmai kompetenciája megkérdőjelezhetetlen és országosan elismert tudományos tevékenységet mutat fel. Ugyanakkor a sportszervezés és menedzselés területén nincsen sem szakmai, sem pedig tudományos munkássága.”

A MAB FvB álláspontja szerint a MAB helyesen állapította meg a megjelölt szakfelelős kompetenciahiányát, és nem tartja megalapozottnak azt az ellenérvet, hogy a nevezett szakfelelős mint hallgató vizsgázott a fenti tantárgyakból, és hogy korábban oktatott sportszervező szakon. A MAB FvB továbbá felhívja az Egyetem figyelmét arra, hogy a

szakfelelőstől nem azt várja el, hogy a doktori oklevelén az szerepeljen, hogy azt a sportszervezés területén szerezte. A szakmai, tudományos kutatási és publikációs tevékenysége minősíti az adott oktatót. Számtalan esetben volt már arra példa (főleg a határterületeken és az új diszciplínák esetén), hogy más tudományágban szerzett tudományos fokozattal, de jól beazonosítható szakterületi tudományos tevékenységgel lett valaki szakfelelős.

Összefoglalva

A MAB FvB megállapítja, hogy az intézmény a MAB korábbi határozatában szereplő – a tantervvel kapcsolatban megfogalmazott, szakmailag indokolt kifogások nagy részét valóban figyelmen kívül hagyta. A MAB szakértői véleményében a szakfelelőst érintő kifogások megalapozottak. Ilyen feltételekkel szakindítás nem támogatható.

A MAB FvB a *Debreceni Egyetemen a sportszervező* alapképzési szak *indítását nem támogatja*.

Budapest, 2011. január 28.

Szekeres Júlia
a MAB FvB elnöke